

Ανάπλαση του Φαληρικού Όρμου & δημιουργία Μητροπολιτικού Πάρκου

Συμμετοχικός Σχεδιασμός
Εργαστήρια Διαβούλευσης 3, 4 & 5 Απριλίου

Ενημερωτικό Γλικό

Αθήνα, Μάρτιος 2023

Kantor
MANAGEMENT CONSULTANTS

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Υποδομές Μεταφορών,
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1

Εισαγωγικό Σημείωμα

2

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

3

Αναμενόμενα Οφέλη του Έργου

4

Το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB)

5

Συμμετοχικός Σχεδιασμός & Εργαστήρια Διαβούλευσης

Κεφάλαιο 1

1

Εισαγωγικό Σημείωμα

2

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

3

Αναμενόμενα Οφέλη του Έργου

4

Το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB)

5

Συμμετοχικός Σχεδιασμός & Εργαστήρια Διαβούλευσης

- *Η Ανάπλαση του Φαληρικού Όρμου, ένα έργο αρχικά εμπνευσμένο από τον Οργανισμό Σχεδιασμού και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθηνών, υλοποιήθηκε εν μέρει στο πλαίσιο της προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας 2004 από μια σύμπραξη συμβουλευτικών εταιρειών με την επωνυμία Φάληρο 2004 και στη συνέχεια αναπτύχθηκε περαιτέρω το 2011 από τον Renzo Piano, στο Σχέδιο Γενικής Διάταξης. Το τελικό Σχέδιο Γενικής Διάταξης αναπτύχθηκε κατόπιν μιας στενής συνεργασίας μεταξύ του R. Piano και της Faliro 14, μιας σύμπραξης γραφείων που εκπόνησαν τις μελέτες αστικού σχεδιασμού, αρχιτεκτονικής και αρχιτεκτονικής τοπίου, τις μελέτες συγκοινωνιακών και υδραυλικών έργων, τις ηλεκτρομηχανολογικές, περιβαλλοντικές μελέτες και τις μελέτες θαλάσσιου μετώπου.*
- *Η υλοποίηση του τελικού Σχεδίου Γενικής Διάταξης αναπτύχθηκε σε δύο φάσεις, με την πρώτη φάση να περιλαμβάνει έργα μεταφοράς και έργα συγκοινωνιακών και υδραυλικών υποδομών. Η πρώτη φάση έχει σχεδόν ολοκληρωθεί, ανοίγοντας το δρόμο για την έναρξη υλοποίησης της δεύτερης φάσης, η οποία δίνει έμφαση στην ανάπτυξη σημαντικών χώρων πρασίνου, πεζοδρομίων και ποδηλατοδρόμων, παιδικών χαρών καθώς και πλήθους εκπαιδευτικών, πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών εγκαταστάσεων. Σκοπός είναι η αναβάθμιση της περιοχής ανάπλασης σε Μητροπολιτικό Πάρκο, που φέρνει τους ανθρώπους σε επαφή με τη Φύση, προωθεί την αειφορία και προωθεί τη συμμετοχή της κοινότητας.*
- *Η Περιφέρεια Αττικής, βασιζόμενη στη χρηματοδότηση στήριξης της Πολιτικής Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στοχεύει στη μεγιστοποίηση των ωφελειών για την κοινωνία και το αστικό περιβάλλον σύμφωνα με τους Ευρωπαϊκούς στόχους της Πράσινης και Αειφόρου Ανάπτυξης. Για το σκοπό αυτό, η Περιφέρεια Αττικής μαζί με την τεχνική ομάδα συμβούλων του έργου και την τεχνική υποστήριξη της ΕΕ, μέσω της πρωτοβουλίας JASPERS, εργάζονται για να εμπλουτίσουν το έργο του Μητροπολιτικού Πάρκου με τα απαραίτητα στοιχεία που θα καταστήσουν αυτό το εμβληματικό έργο επιτυχημένο σημείο αναφοράς για την Αθήνα, την Αττική και εν γένει την Ευρωπαϊκή Ένωση.*

- *Το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB), αποτελεί πρωτοβουλία που επιδιώκει να συγκεράσει το σχεδιασμό, τη βιωσιμότητα και την καινοτομία προκειμένου να δημιουργήσει πιο όμορφους, βιώσιμους και χωρίς αποκλεισμούς χώρους διαβίωσης για τους Ευρωπαίους πολίτες. Είναι μια πρωτοβουλία, εμπνευσμένη από τους στόχους της ΕΕ για μια πιο πράσινη και βιώσιμη Ευρώπη, που εστιάζει στη δημιουργία κτιρίων και τοπίων που δεν είναι μόνο αισθητικά ελκυστικά αλλά και φιλικά προς το περιβάλλον και την κοινωνία. Στόχος είναι η ενσωμάτωση των αρχών NEB για τον εμπλουτισμό και την ενίσχυση του σχεδιασμού του Πάρκου Φαλήρου.*
- *Η συμμετοχή του κοινού, και κυρίως η συμβολή των βασικών ενδιαφερομένων μερών και των πολιτών, είναι κρίσιμη συνιστώσα του Νέου Ευρωπαϊκού Bauhaus. Το NEB προτάσσει τη σημασία της διαβούλευσης, της συν-δημιουργίας και της συν-ανάπτυξης. Μέσω της συμμετοχής του κοινού στη διαδικασία διαβούλευσης, διασφαλίζεται ότι οι φωνές τους ακούγονται και οι ανάγκες τους λαμβάνονται υπόψη.*
- *Τα Εργαστήρια Διαβούλευσης παρέχουν την ευκαιρία ενημέρωσης και διατύπωσης ερωτημάτων αναφορικά με την υφιστάμενη ταυτότητα, τα χαρακτηριστικά και τις χρήσεις του Πάρκου. Επιπλέον, δίνουν βήμα για ανταλλαγή ιδεών και απόψεων καθώς και έκφρασης αναγκών, με απώτερο σκοπό την ενίσχυση του υφιστάμενου σχεδιασμού. Τελική επιδίωξη αποτελεί η ανάπτυξη ενός κοινού οράματος για την ανάπλαση του Φαληρικού Όρμου και της ευρύτερης περιοχής. Η συμμετοχή διαφόρων επιλεγμένων συναφών οργανισμών/φορέων στα Εργαστήρια Διαβούλευσης είναι υψίστης σημασίας προκειμένου να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται υπόψη διαφορετικές προοπτικές και ανάγκες.*

Κεφάλαιο 2

1

Εισαγωγικό Σημείωμα

2

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

3

Αναμενόμενα Οφέλη του Έργου

4

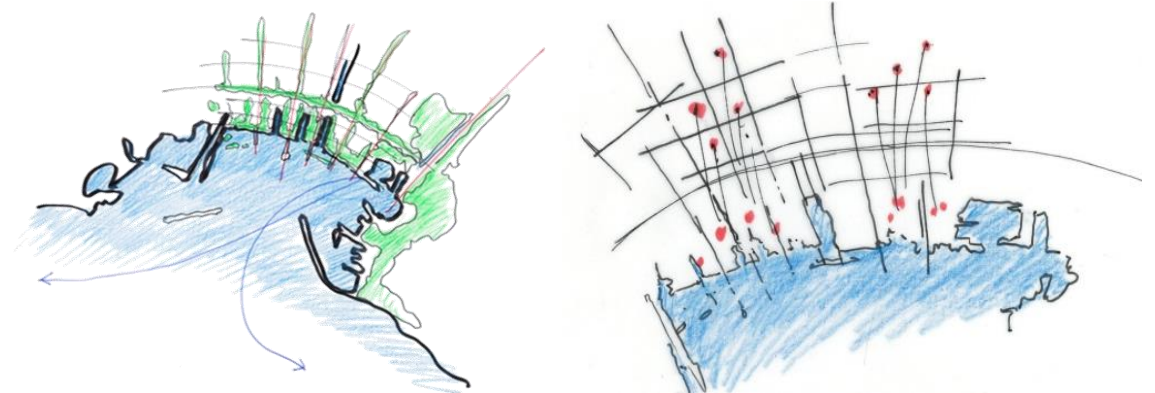
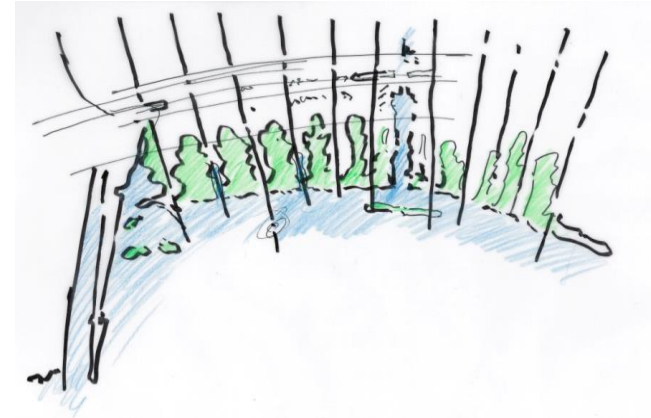
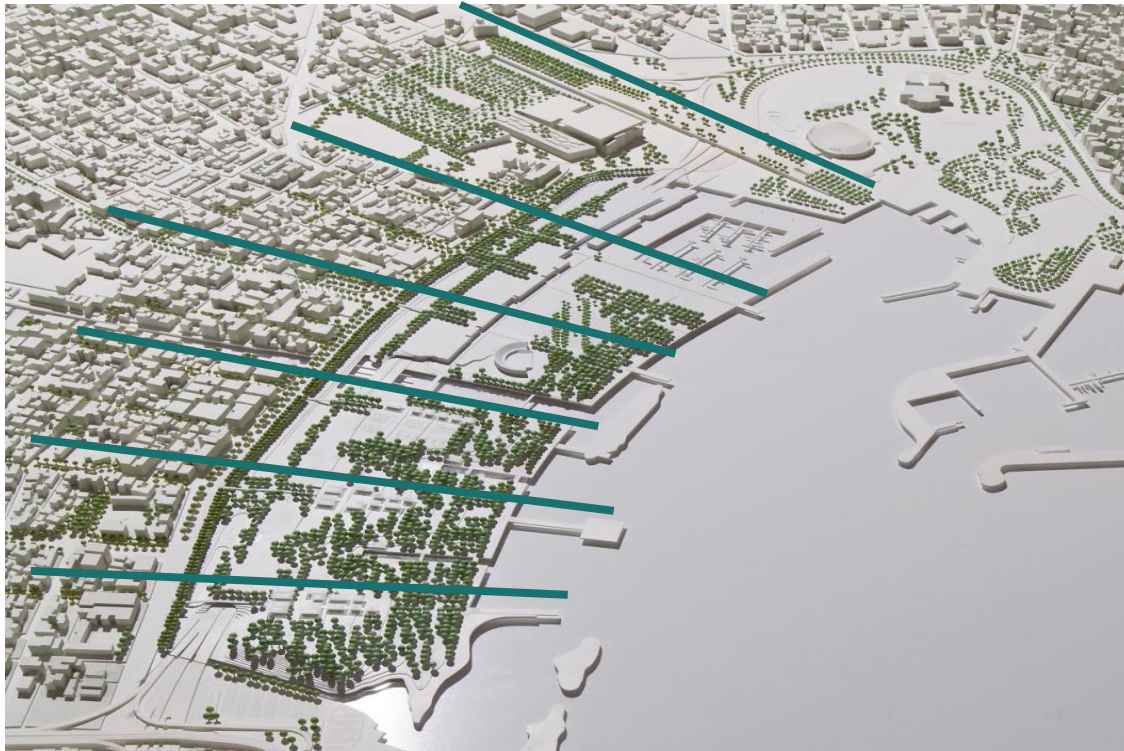
Το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB)

5

Συμμετοχικός Σχεδιασμός & Εργαστήρια Διαβούλευσης

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

Σύμφωνα με το Σχέδιο Γενικής Διάταξης του R. Piano, ο αστικός ιστός επεκτείνεται μέσα στο Πάρκο μέχρι και τη θάλασσα με την μορφή προβλητών και η θάλασσα διεισδύει στο Πάρκο μέσω γραμμικών καναλιών

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

Το τελικό Σχέδιο Γενικής Διάταξης ως αποτέλεσμα της συνεργασίας του R. PIANO με την σύμπραξη γραφείων “Faliro 14”

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

Η ανάπλαση του Φαληρικού Όρμου θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός Μητροπολιτικού Πάρκου, ενός δημόσιου χώρου εξαιρετικής αισθητικής ποιότητας με πρόσβαση από όλους τους πολίτες

Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

Ο Φαληρικός Όρμος έχει λειτουργήσει γεωγραφικά και ιστορικά, ως η ανοιχτή πύλη της Αθήνας προς τη θάλασσα.

Η Περιφέρεια Αττικής προγραμματίζει την ανάπτυξη ενός **Μητροπολιτικού Πάρκου**, εστιάζοντας στην **αιιφορία**, και επιδιώκοντας να εξασφαλίσει διέξοδο της πόλης προς τη θάλασσα και απρόσκοπτη πρόσβαση των πολιτών σε ένα Μεσογειακό Τοπίο. Το έργο στοχεύει σε πολύπλευρα βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα **περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά οφέλη**, σε συμβατότητα με τα **υπό ανάπτυξη έργα στο παράκτιο μέτωπο της Αττικής**, από το Φάληρο έως το Σούνιο.

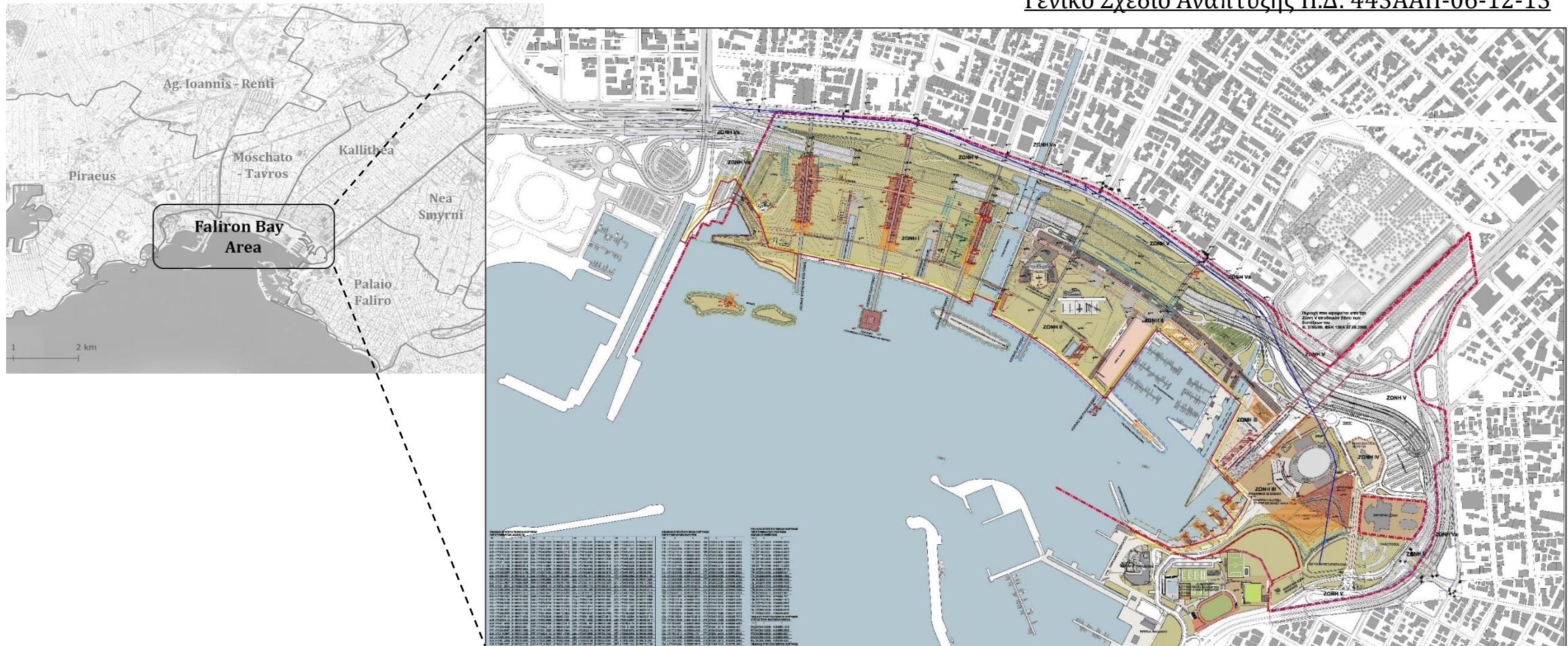
Η ανάπλαση του Φαληρικού Όρμου, με τη δημιουργία του Πάρκου, θα προσφέρει **ελεύθερη** και χωρίς περιορισμούς **πρόσβαση** σε όλους τους πολίτες, **επανασυνδέοντας την πόλη με το θαλάσσιο μέτωπο**, προσφέροντας βελτιωμένη **ποιότητα ζωής** στους κάτοικους και στους επισκέπτες και δημιουργώντας ταυτόχρονα ευκαιρίες για νέες δραστηριότητες.

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

Το Πάρκο αναπτύσσεται στον Φαληρικό Όρμο σε επαφή με τους Δήμους Πειραιά, Μοσχάτου - Ταύρου, Καλλιθέας και Παλαιού Φαλήρου

Θέση του Πάρκου

Γενικό Σχέδιο Ανάπτυξης Π.Δ. 443ΑΑΠ-06-12-13

Σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία ο τοπικός ήρωας Φαληρεύς, που συμμετείχε στην Αργοναυτική εκστρατεία και ήταν εγγονός του βασιλιά των Αθηνών Ερεχθέα, ίδρυσε το αρχαιότερο λιμάνι της Αθήνας, το οποίο πήρε το όνομά του.

- Ένα **Μητροπολιτικό Πάρκο**, ένας άπλετος δημόσιος χώρος υψηλής αισθητικής, η φυσική και ιστορική επαφή της πόλης με τη θάλασσα και η θέα της πόλης από τη θάλασσα.
- Ένας μοναδικός φυσικός και πολιτιστικός προορισμός που **επανασυνδέει** την πόλη με το θαλάσσιο μέτωπό της, ενώνοντας συμβολικά και λειτουργικά την Αθήνα με τον Πειραιά και την Ανατολική με τη Δυτική Αθήνα, με προοπτικές συνέργειας με όμορες μητροπολιτικές χρήσεις.
- Ένας ανοιχτός χώρος που (επανα)συνδέει τον άνθρωπο με το φυσικό του περιβάλλον, αναδεικνύοντας την κεντρικότητα της φύσης στον ελληνικό πολιτισμό. Ένας τόπος που ανασυνθέτει την ακτογραμμή της πόλης και το Αττικό Τοπίο, που αποτελούν χαρακτηριστικά στοιχεία της φυσιογνωμίας και της ταυτότητας της Αθήνας.
- Ένας διαπερατός, αειφόρος, συμπεριληπτικός και περιβαλλοντικά οικείος χώρος, ελεύθερα προσβάσιμος από πολίτες και επισκέπτες όλων των ηλικιών.
- Εστιακό σημείο της αθηναϊκής κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής και τόπος κοινωνικής διάδρασης, όπου η αλληλεπίδραση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων προσφέρει μοναδικές εμπειρίες εκπαίδευσης, πολιτισμού, αθλητισμού και αναψυχής.
- Σημείο αναφοράς για τους κατοίκους, τόπος που αναβιώνει την συλλογική μνήμη του παρελθόντος για την περιοχή, υπογραμμίζοντας την διαχρονικά ιδιαίτερη σημασία του θαλάσσιου μετώπου στη ζωή των Αθηναίων.

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

Σύμφωνα με το Σχέδιο Γεν. Διάταξης και τις «βασικές αρχές» του R. Piano, προβλέπονται πέντε κύριοι εγκάρσιοι προς το παράκτιο μέτωπο άξονες και τέσσερις παράλληλοι προς την ακτή περίπατοι

5 Κύριοι Εγκάρσιοι Άξονες

με θεματικό χαρακτήρα και χρήσεις, που καταλήγουν στη θάλασσα με τη μορφή προβλητών, σε ανάμνηση των κατασκευών στις αρχές του 20ου αιώνα

1 Φύσης & Επιστήμης

2 Πολιτισμού

3 Αθλητισμού

4 Δράσεων

5 Ναυταθλητισμού

4 Δευτερεύοντες Περίπατοι παράλληλα με την ακτή

που συνδέουν λειτουργικά τις διακριτές ζώνες I, II και III του παραλιακού μετώπου του Φαληρικού Όρμου (το Δέλτα με το ΣΕΦ & τον Φλοίσβο με τον Πειραιά)

1 Ο παράκτιος περίπατος

2 Η κύρια ποδηλατική διαδρομή

3 Ο περίπατος που συνδέει τις 3 κεντρικές ζώνες του Πάρκου

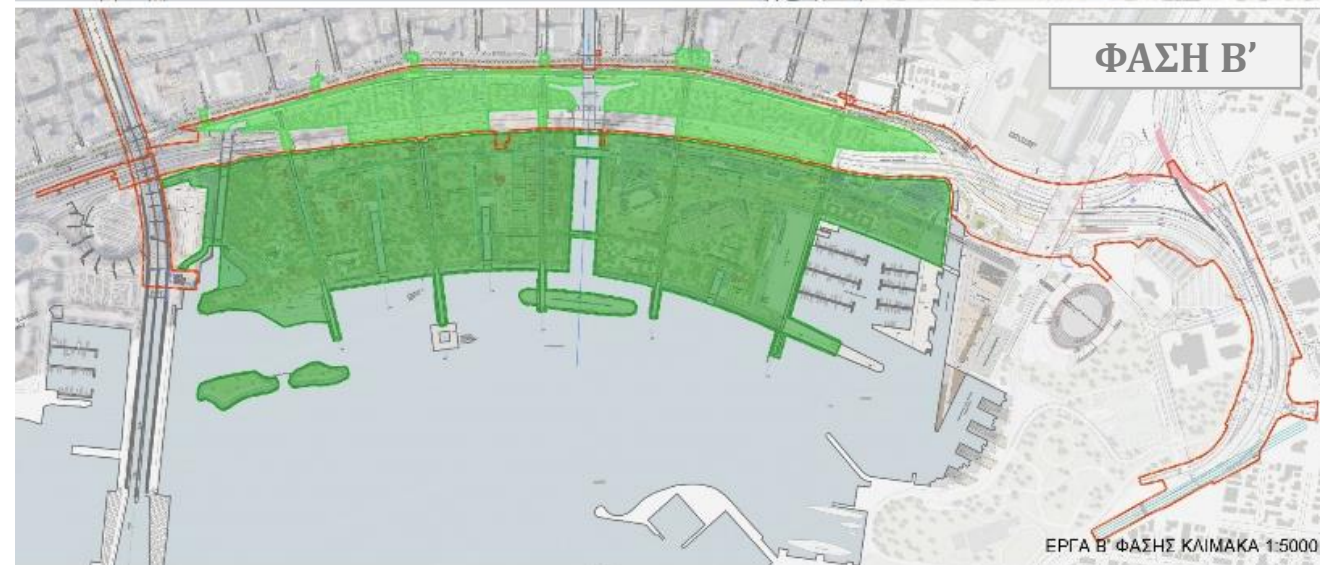
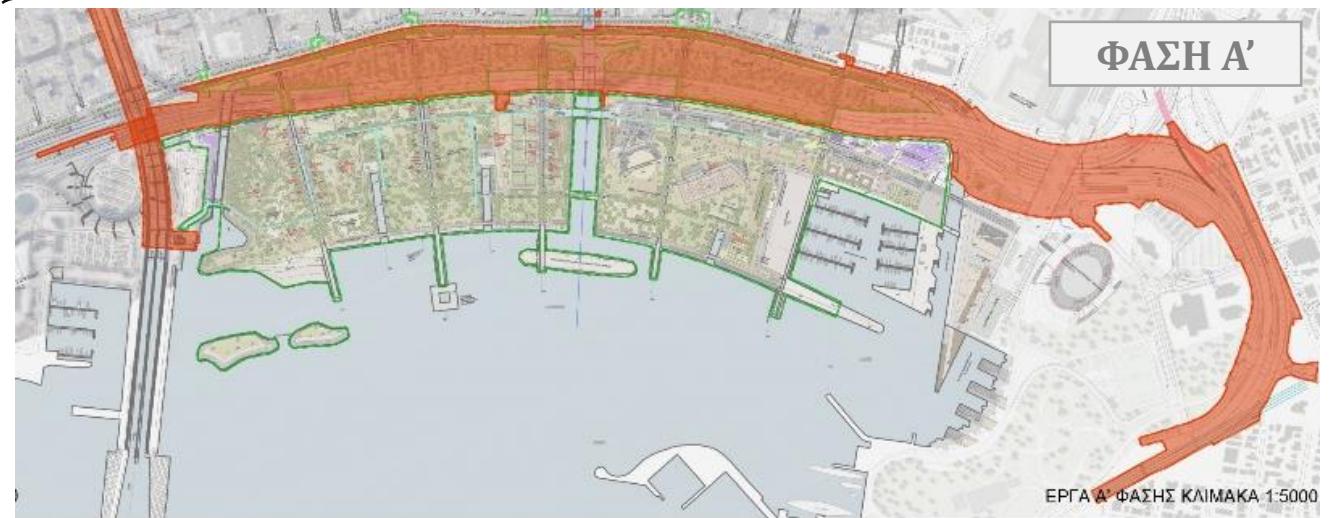
4 Ο αστικός περίπατος ως τμήμα του παράκτιου πεζόδρομου/ ποδηλατόδρομου του Λεκανοπεδίου της Αθήνας

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

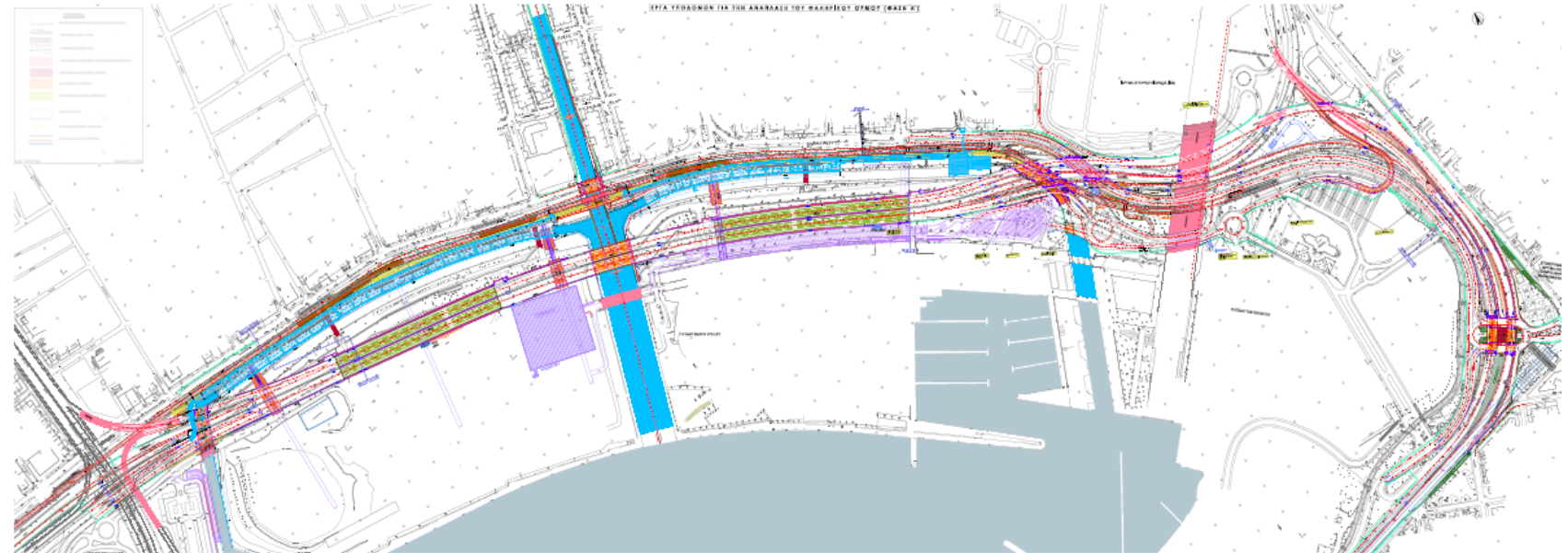
Το έργο περιλαμβάνει δύο Φάσεις (Α' & Β'), εκ των οποίων η Α' Φάση, που αφορά στα Έργα Υποδομής, έχει σχεδόν ολοκληρωθεί

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου Όρια έργων Α' & Β' Φάσης

- Περίγραμμα Υποέργου I
- Υφιστάμενο Οδικό Δίκτυο
- Υφιστάμενη Γραμμή Τραμ
- Υφιστάμενα Διατηρούμενα/
Προσαρμοζόμενα Τεχνικά
- Υφιστάμενα Καθαριούμενα Τεχνικά
- Νέα Τεχνικά Γεφυρώσεων
- Νέα Τεχνικά Κάλυψης Λ. Ποσειδώνος
- Έργα Υποέργου II
- Πύλη Διαπιστευμένων Οχημάτων
- Νέος Παραλιακός Συλλεκτήρας

Συγκοινωνιακά Έργα

- Εγκάρσια μετατόπιση και κατά τμήματα κάλυψη της Λ. Ποσειδώνος
- Μερική αναδιαμόρφωση Α/Κ Συγγρού και Α/Κ Κηφισού, πλήρης αναδιαμόρφωση του Α/Κ Παλαιού Φαλήρου και κατασκευή νέων συνδετήριων κλάδων πρόσβασης στην περιοχή ανάπλασης
- Κατά τμήμα αναδιαρρύθμιση / μετατόπιση της οδού Εθνάρχου Μακαρίου & της παράλληλης γραμμής Τραμ

Υδραυλικά Έργα

- Υψομετρική ταπείνωση της υφιστάμενης γραμμής Τραμ κατά μήκος των Δήμων Μοσχάτου & Καλλιθέας
- Επέκταση των υφιστάμενων υγρών καναλιών
- Κατασκευή αντιπλημμυρικών καναλιών
- Μετατόπιση / ανακατασκευή του υφιστάμενου κύριου παραλιακού συλλεκτήρα όμβριων
- Αντλιοστάσιο ανανέωσης στάσιμων νερών ποταμού Κηφισού
- Κέντρο Ανάκτησης Νερού (Τεχνολογία WRCE-MBR) στον Ελαιώνα (Κ.Α.Ν.Ε.), μέσω τριτοβάθμιας επεξεργασίας της υγρής μόνο φάσης λυμάτων, για άρδευση

Ζώνη Ανάπλασης I

Από τα ανατολικά του ΣΕΦ έως τη δυτική όχθη του ποταμού Ιλισού, έκτασης 240,03 στρεμμάτων

Ζώνη Ανάπλασης II

Από τα ανατολική όχθη του ποταμού Ιλισού έως τη δυτική πλευρά του υφιστάμενου ανατολικού καναλιού, έκτασης 220,29 στρεμμάτων

Ζώνη I, Ενότητα Α: Φύση και Επιστήμη

Εκπαιδευτικές, ενημερωτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, υπαίθριος κινηματογράφος, τεχνητή παραλία, Υπόγειος χώρος στάθμευσης P1: (228 θέσεις)

Ζώνη I, Ενότητα Β: Πολιτισμός

Πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, δραστηριότητες αναψυχής & τουρισμού

Ζώνη I, Ενότητα Γ: Αθλητισμός

Αθλητικές δραστηριότητες, κολυμβητική δεξαμενή, κέντρο ευεξίας, γήπεδα 5x5, Υπόγειος χώρος στάθμευσης P2: (367 θέσεις)

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

Ζώνη Ανάπλασης II: Περιλαμβάνει χώρους που κατασκευάστηκαν για τους Ολυμπιακούς Αγώνες, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων του Beach Volley και της Μαρίνας

Ζώνη II, Ενότητα Α: Ψυχαγωγία & Δράση με αθλητικές δραστηριότητες, χώρους αναψυχής και εμπορίου

Γήπεδο Beach Volley, ανοιχτό θέατρο για 2.500 θεατές, 5 νέα γήπεδα τένις & υποστηρικτικό κτήριο, παιδική χαρά, χώροι υπαίθριων εκδηλώσεων / συγκέντρωσης, κανάλι νερού για παιδιά
Υπόγειος χώρος στάθμευσης P3: (298 θέσεις)

Ζώνη II, Ενότητα Β: Θαλάσσια Άθληση

Θαλάσσια αθλήματα και δραστηριότητες με άξονα τον τουρισμό

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

Με μια ματιά: Το έργο ανάπλασης του Φαληρικού Όρμου, μετά την υλοποίηση των Α' και Β' Φάσεων

Βασικά Στοιχεία

Μητροπολιτικό Πάρκο περίπου 600 στρεμμάτων με ελεγχόμενη κυκλοφορία αυτοκινήτων & με ελεύθερη πρόσβαση επισκεπτών όλο το 24ωρο

Ανασύσταση του Αττικού Τοπίου με **2.889 δέντρα** και **352.374 θάμνους**

Περιπατητικές διαδρομές, ποδηλατόδρομοι & πεζογέφυρες

27 μεταλλικά κτίρια-περίπτερα και **ανάπλαση υφιστάμενων κτιρίων**

5 βασικοί εγκάρσιοι άξονες που **συνδέουν τον αστικό ιστό με το Πάρκο**

Φωτοβολταϊκά πανέλα στο στέγαστρο των υπαίθριων χώρων στάθμευσης μηχανοκίνητων δικύκλων

Κέντρο Ανάκτησης Νερού στον Ελαιώνα (Κ.Α.Ν.Ε.) από τον υφιστάμενο κεντρικό αποχετευτικό αγωγό ακαθάρτων για **άρδευση**

Ναυταθλητική Μαρίνα

Πρόσθετα Στοιχεία

3 υπόγειοι χώροι στάθμευσης (χωρητικότητας 228, 367 & 298 θέσεων)

Γυμναστήριο & κέντρο ευεξίας, χώροι πολιτισμού, υπαίθριοι χώροι εκδηλώσεων & πολλαπλών χρήσεων & κτιριακές εγκαταστάσεις κλπ.

Θερινός Κινηματογράφος

6 μίνι γήπεδα ποδοσφαίρου

3 κολυμβητικές δεξαμενές/ κανάλια

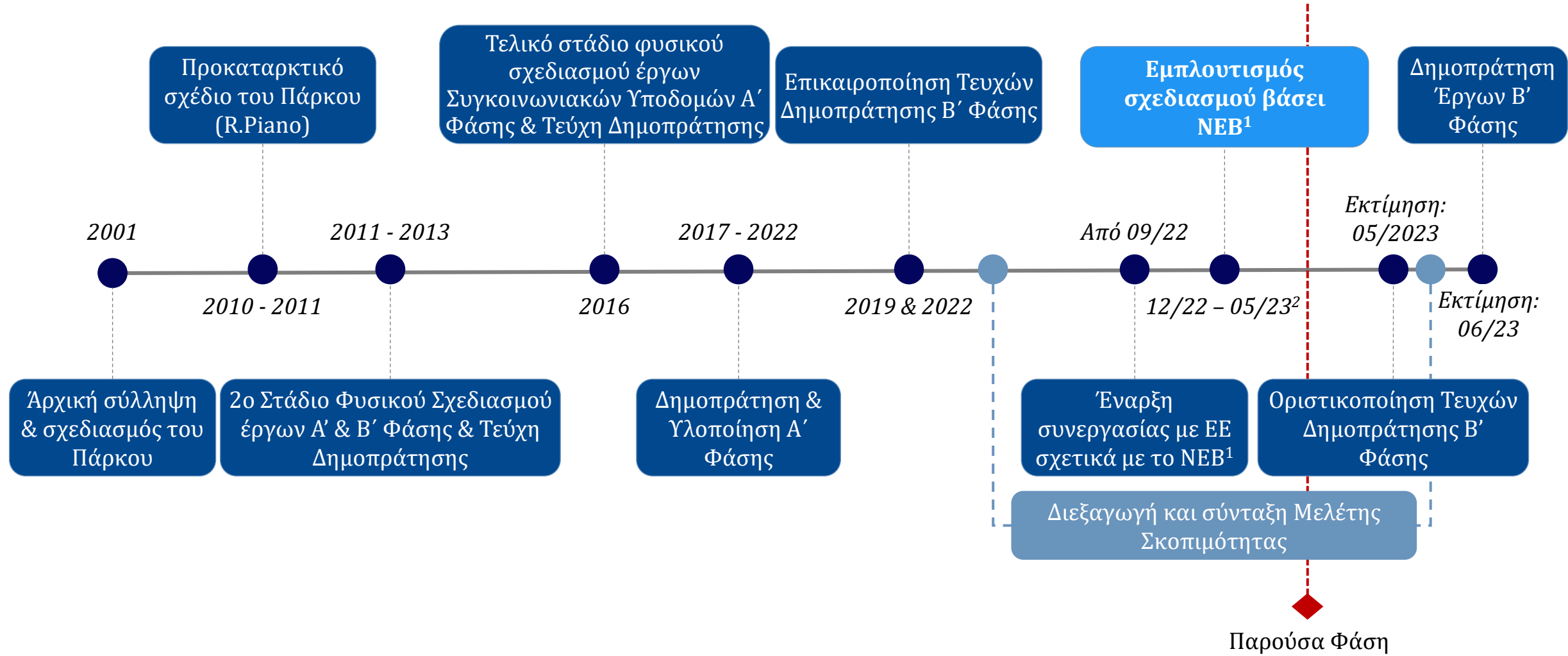
Καντίνες, μπαρ και εστιατόρια

5 γήπεδα τένις

Γήπεδο beach volley (δύναται να αξιοποιηθεί ως χώρος συναυλιών / εκδηλώσεων)

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

Ορόσημα εξέλιξης έργου Ανάπλασης Φαληρικού Όρμου

Κεφάλαιο 3

1

Εισαγωγικό Σημείωμα

2

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

3

Αναμενόμενα Οφέλη του Έργου

4

Το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB)

5

Συμμετοχικός Σχεδιασμός & Εργαστήρια Διαβούλευσης

Αναμενόμενα Οφέλη του Έργου

Αναμενόμενες θετικές επιπτώσεις του υφιστάμενου σχεδιασμού (πριν την ενσωμάτωση των αξιών του NEB)

Θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Το έργο:

- ✓ αναδεικνύει την σημασία της Φύσης στον πολιτισμό μας,
- ✓ δημιουργεί ένα μεσογειακό τοπίο κι ένα παράκτιο οικοσύστημα,
- ✓ βελτιώνει το μικροκλίμα και περιορίζει την όχληση από την ηχορύπανση της Λεωφόρου Ποσειδώνος,
- ✓ προωθεί την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των νέων και του ευρύτερου κοινού,
- ✓ ενθαρρύνει τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεταφορικών μέσων,

Περιβαλλοντική Αναβάθμιση

- ✓ Βελτίωση της **ποιότητας του αέρα** χάρη στην εκτεταμένη φύτευση του Μητροπολιτικού Πάρκου.
- ✓ Κάλυψη των αναγκών **άρδευσης** της περιοχής ανάπλασης με ενδεχόμενες επεκτάσεις προς το ΚΠΙΣΝ, την Ζώνη ΙΙΙ και τις παρακείμενες παράκτιες ζώνες, μέσω ανάκτησης αρδευτικού νερού από εγκατάσταση τριτοβάθμιας επεξεργασίας λυμάτων.
- ✓ Ανανέωση των στάσιμων νερών στην εκβολή του Κηφισού διαμέσου αντλιοστασίου διοχέτευσης θαλασσινού νερού δυναμικότητας 2,0 m³/s.
- ✓ Κατάλληλη διαχείριση των οργανικών και ανόργανων απορριμμάτων, τα οποία θα συλλέγονται επιτόπου, ώστε να αξιοποιηθούν ή να ανακυκλωθούν (**Μέθοδοι αειφόρου διαχείρισης απορριμμάτων**).

Το έργο ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της αειφορίας και της κυκλικής οικονομίας.

Αναμενόμενα Οφέλη του Έργου

Βιώσιμη κινητικότητα

Χαρακτηριστικά κινητικότητας

- ✓ **Μέσα στο πάρκο κυκλοφορούν μόνο πεζοί και ποδήλατα**, με εξαίρεση τα υπηρεσιακά οχήματα, οχήματα ενδεχόμενης τοπικής συγκοινωνίας, τροφοδοσίας, ασφαλείας, συντήρησης των χώρων πρασίνου και έκτακτης ανάγκης. Η κυκλοφορία ιδιωτικών οχημάτων περιορίζεται αποκλειστικά στους άξονες πρόσβασης των χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων από/προς το οδικό δίκτυο της πόλης.
- ✓ **Ολοκληρωμένο δίκτυο ποδηλατοδρόμων εντός του Πάρκου**, συνδεδεμένο και με άλλες ποδηλατικές διαδρομές της πόλης (Γκάζι - Φάληρο), συμπεριλαμβανομένου του παράκτιου πεζόδρομου/ποδηλατόδρομου, από το Φάληρο έως το Σούνιο που θα χρηματοδοτηθεί από το Ταμείο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης.

Το έργο ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της βιώσιμης κινητικότητας.

Αναμενόμενα Οφέλη του Έργου

Θετικές Κοινωνικές Επιπτώσεις

Κοινωνικό Αποτύπωμα

- ✓ Διασφαλίζεται προσβασιμότητα του Πάρκου στα εμποδιζόμενα άτομα μέσω κατάλληλα διαμορφωμένων μονοπατιών, ραμπών, ανελκυστήρων κλπ.
- ✓ Ο χαρακτήρας ελεύθερης πρόσβασης του Πάρκου σε συνδυασμό με την υψηλή αισθητική ποιότητα του περιβάλλοντος, συγκροτεί έναν ισχυρό πόλο προσέλκυσης επισκεπτών και προσφέρει ευρείες ευκαιρίες κοινωνικοποίησης.
- ✓ Διαμορφώνονται πολλαπλοί χώροι εκπαίδευσης, αναψυχής και άθλησης για τους κατοίκους των όμορων δήμων, τους επισκέπτες/τουρίστες, αλλά και για τους κατοίκους της ευρύτερης Μητροπολιτικής Αθήνας.

Το έργο ευθυγραμμίζεται με τις αρχές συμπεριληπτικότητας & προσβασιμότητας.

Το έργο ανάπλασης Φαλήρου:

- ✓ Αναβαθμίζει περιβαλλοντικά τις γειτονικές περιοχές, περιορίζοντας τις επιπτώσεις από φαινόμενα πλημμύρας.
- ✓ Ενισχύει την κοινωνική επαφή των κατοίκων των γειτονικών Δήμων, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ένα πόλο μητροπολιτικής εμβέλειας και σημείο συνάντησης για όλους τους Αθηναίους καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Αναμενόμενα Οφέλη του Έργου

Σύνδεση της οικιστικής περιοχής με την παραλιακή ζώνη

Η λειτουργική και συμβολική σύνδεση της πόλης με το παράκτιο μέτωπο υπηρετείται σήμερα μόνο μέσω της Εσπλανάδας, μιας πεζογέφυρας πλάτους 50 μέτρων, που γεφυρώνει την τομή του αρτηριακού οδικού δικτύου και διασυνδέει με την υπό ανάπλαση περιοχή

Το έργο θα έχει ως αποτέλεσμα:

- ✓ **το άνοιγμα της πόλης προς τη θάλασσα** και μια καινοτόμο ολοκληρωμένη ανάπλαση με στόχο την κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική αναβάθμιση της πόλης. Η τοπογραφία καθόρισε σε μεγάλο βαθμό την ανάπτυξη της Αθήνας. Η περιοχή του Φαληρικού Όρμου ήταν το πρώτο λιμάνι της πόλης, πριν χτιστούν τα τείχη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων πρόσδεσης στον Πειραιά.
- ✓ την ενδυνάμωση της σχέσης πόλης και θάλασσας, **δημιουργώντας ένα τοπίο που εξασφαλίζει τη λειτουργική συνέχεια και τη φυσική, ομαλή μετάβαση από την πόλη προς τη θάλασσα**. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω (α) των πέντε κύριων εγκάρσιων αξόνων, που καταλήγουν στη θάλασσα με τη μορφή προβλητών, σε ανάμνηση κατασκευών του 1900, αναπτύσσοντας έναν θεματικό χαρακτήρα (Άξονας Φύσης και Επιστήμης, Άξονας Πολιτισμού, Άξονας Αθλητισμού, Άξονας Δράσης, Άξονας Ναυταθλητισμού).
- ✓ τη δημιουργία τεχνητών γραμμικών καναλιών που θα λειτουργούν ως κολυμβητικές δεξαμενές και χώροι αναψυχής, ενώ συμβολικά αποτελούν την εισχώρηση της θάλασσας στο Πάρκο.
- ✓ την ανάπτυξη διαφόρων δραστηριοτήτων με άξονα το νερό: **όπως η δημιουργία τεχνητής παραλίας, τεχνητές νησίδες, προβλήτες, κολυμβητικές δεξαμενές κ.λπ.**
- ✓ **την τόνωση της απασχόλησης και την αναβάθμιση της Αθήνας ως διεθνούς τουριστικού προορισμού**, προβάλλοντας το ξεχωριστό πλεονέκτημά του παράκτιου μετώπου της Μητροπολιτικής περιοχής, συνδεδεμένου με την ιστορία και τον πολιτισμό μας.

Κεφάλαιο 4

1

Εισαγωγικό Σημείωμα

2

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

3

Αναμενόμενα Οφέλη του Έργου

4

Το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB)

5

Συμμετοχικός Σχεδιασμός & Εργαστήρια Διαβούλευσης

Το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB) αποτελεί μια νέα πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία ξεκίνησε το 2020 και προωθεί την πράσινη μετάβαση των κοινωνιών και της οικονομίας μας

Η πρωτοβουλία

Αποσκοπεί στην ανάπτυξη ενός δημιουργικού και διεπιστημονικού κινήματος που συνδέει την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία με την καθημερινή ζωή των πολιτών της ΕΕ. Η πρωτοβουλία είναι προϊόν κοινού σχεδιασμού μέσω της άμεσης συμμετοχής πολιτών, εμπειρογνομόνων, επιχειρήσεων και θεσμικών οργάνων

Σκοπός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

- ❑ **Σκοπός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** είναι η προώθηση νέων βιώσιμων πρακτικών, **επιταχύνοντας έτσι την πράσινη μετάβαση** σε διάφορους τομείς της οικονομίας και των κοινωνιών μας, καθώς και σε άλλους τομείς της καθημερινής μας ζωής.
- ❑ Επιπλέον, η ΕΕ στοχεύει να παρέχει σε όλους τους πολίτες **πρόσβαση σε αγαθά τα οποία ενάσσονται στην κυκλική οικονομία και έχουν μικρότερες εκπομπές άνθρακα**, που υποστηρίζουν την προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας.

Το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB)

Η πρωτοβουλία βασίζεται σε τρεις αδιαίρετες θεμελιώδεις αξίες και ακολουθεί τρεις οριζόντιες αρχές λειτουργίας με στόχο την οικοδόμηση ενός βιώσιμου μέλλοντος με γνώμονα τη συμπερίληψη

Θεμελιώδεις Αξίες

Αισθητική

Ποιότητα εμπειρίας και αισθητικής πέραν της λειτουργικότητας

Βιωσιμότητα

Από τους στόχους προστασίας του κλίματος, στην κυκλικότητα, τις μηδενικές εκπομπές ρύπων και τη βιοποικιλότητα

Συμπεριληπτικότητα

Από την ανάδειξη της διαφορετικότητας και της ισότητας για όλους, στη διασφάλιση της προσβασιμότητας και της προσιτότητας

Αρχές Λειτουργίας

Συμμετοχική διαδικασία

Ανάδειξη και αντιμετώπιση ενός κοινού προβλήματος στο πλαίσιο ενός γνωστικού πεδίου

Πολυδιάστατη συμμετοχή

Ανάδειξη και αντιμετώπιση ενός κοινού προβλήματος στο πλαίσιο δύο ή περισσότερων ακαδημαϊκών κλάδων ή γνωστικών πεδίων

Διεπιστημονική προσέγγιση

Ενσωμάτωση διαπιστευμένης και μη γνώσης προς επίτευξη ενός κοινού στόχου

Κεφάλαιο 5

1

Εισαγωγικό Σημείωμα

2

Ολοκληρωμένη Ανάπλαση Φαληρικού Όρμου

3

Αναμενόμενα Οφέλη του Έργου

4

Το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB)

5

Συμμετοχικός Σχεδιασμός & Εργαστήρια Διαβούλευσης

Συμμετοχικός Σχεδιασμός & Εργαστήρια Διαβούλευσης

Ο εμβληματικός χαρακτήρας του έργου σε συνδυασμό με την πρόθεση ευθυγράμμισης με το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus οδήγησαν στην υιοθέτηση μιας συμμετοχικής προσέγγισης κατά το σχεδιασμό

Συμμετοχικός Σχεδιασμός

Φάση Α: Έρευνα Περιοχής & Εργαστήρια Διαβούλευσης

- **Έρευνα Περιοχής:** Έχει σχεδιαστεί μία διαδικασία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων η οποία εστιάζει στα χαρακτηριστικά του πληθυσμού, στις αθλητικές/πολιτιστικές/ψυχαγωγικές υποδομές και στις μείζονες γειτονικές υποδομές (π.χ. ΣΕΦ, ΚΠΣΙΝ, μελλοντικό Συνεδριακό Κέντρο Taekwondo) σε μία προκαθορισμένη περιοχή που αποτελείται κυρίως από τους όμορους Δήμους. Προσδιορίστηκαν δημογραφικοί δείκτες και τάσεις, υπάρχουσες ανάγκες υποδομών αναψυχής/ψυχαγωγίας και δυνητικές συνέργειες με τις εγκαταστάσεις και τους οργανισμούς σε κοντινή απόσταση από την περιοχή του έργου.
- **Εργαστήρια Διαβούλευσης:** Με γνώμονα το όραμα του NEB σχετικά με τη «συμμετοχική διαδικασία», που προβλέπει την ανοιχτή και ισότιμη συμμετοχή των πολιτών στον σχεδιασμό έργων, υλοποιούνται 3 εργαστήρια διαβούλευσης που παρέχουν την ευκαιρία ενημέρωσης και διατύπωσης ερωτημάτων αναφορικά με την υφιστάμενη ταυτότητα, τα χαρακτηριστικά και τις χρήσεις του Πάρκου και αποτελούν χώρους ανταλλαγής εισηγήσεων και επισημάνσεων με απώτερο σκοπό τον εμπλουτισμό του υφιστάμενου σχεδιασμού.

Φάση Β: Έρευνα Πεδίου

- **Ερωτηματολόγια Πολιτών & Εργαστήρια:** Πλέον της συμπερίληψης οργανισμών και άλλων φορέων στη συμμετοχική προσέγγιση, η κατανόηση των αναγκών των πολιτών αποτελεί ζήτημα υψίστης σημασίας. Τα Ερωτηματολόγια Πολιτών αποτελούν το πρώτο βήμα μίας συνολικής προσέγγισης που στοχεύει στην κατανόηση των πολιτών και των προτιμήσεών τους. Το δεύτερο βήμα περιλαμβάνει την πραγματοποίηση επιπρόσθετων εργαστηρίων με ομάδες πολιτών, κάθε ηλικίας, με στόχο την καλύτερη και ποιοτικότερη κατανόηση των αναγκών τους.
- **Κιόσκι Πληροφοριών:** Τέλος, παράλληλα με τα Ερωτηματολόγια Πολιτών & τα Εργαστήρια, θα λειτουργήσει ένα σημείο πληροφόρησης «άμεσης και φυσικής πρόσβασης», όπου οι επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν σχετικά με τον σχεδιασμό του έργου και τα χαρακτηριστικά του, καθώς και να εκφράσουν τις απόψεις και τις προτάσεις τους.

Φάση Γ: Ενημερωτικό Σημείωμα

- **Ενημερωτικό Σημείωμα:** Κατά τη διάρκεια μιας προκαθορισμένης χρονικής περιόδου, οι ενέργειες και τα αποτελέσματα της συμμετοχικής προσέγγισης καθώς και το σύνολο της διαδικασίας θα δημοσιευθούν προκειμένου να εξασφαλιστεί η πλήρης διαφάνεια και η ενημέρωση κάθε ενδιαφερομένου. Ο κάθε δυνητικός συμμετοχός (π.χ. οργανισμός, πολίτες) θα έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει σχόλια στον τελικό σχεδιασμό.

Συμμετοχικός Σχεδιασμός & Εργαστήρια Διαβούλευσης

Τα Εργαστήρια Διαβούλευσης οργανώθηκαν σε τρεις θεματικές ενότητες, ενώ μία εισαγωγή σχετικά με «Εμπειρίες & Διδάγματα άλλων Πάρκων» θα προηγηθεί του 1^{ου} Εργαστηρίου

Εργαστήρια Διαβούλευσης: Θεματικές Ενότητες & προσκεκλημένοι Φορείς / Οργανισμοί

Ημερομηνία	03/04/2023	Ημερομηνία	04/04/2023	Ημερομηνία	05/04/2023
	Ημέρα 1^η		Ημέρα 2^η		Ημέρα 3^η
	Εισαγωγική Ενότητα: Εμπειρίες & Διδάγματα άλλων Πάρκων				
	Εργαστήριο Διαβούλευσης 1: Ταυτότητα & Λειτουργία του Πάρκου		Εργαστήριο Διαβούλευσης 2: Περιβάλλον & Διαμόρφωση Τοπίου		Εργαστήριο Διαβούλευσης 3: Προσβασιμότητα, Κινητικότητα & Βατότητα
	Προσκεκλημένοι		Προσκεκλημένοι		Προσκεκλημένοι
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Φορείς διαχείρισης άλλων Πάρκων της Αττικής ▪ Δημόσιοι φορείς ▪ Πολιτιστικοί & εκπαιδευτικοί οργανισμοί ▪ Αθλητικοί οργανισμοί / οργανισμοί ποδηλασίας ▪ Φορείς Τουρισμού ▪ Φορείς γειτονικών οργανισμών / εγκαταστάσεων ▪ Άλλοι σχετικοί φορείς / οργανισμοί 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Φορείς διαχείρισης άλλων Πάρκων της Αττικής ▪ Δημόσιοι φορείς ▪ Περιβαλλοντικές ΜΚΟ ▪ Αρχιτεκτονικοί οργανισμοί ▪ Γεωπονικοί οργανισμοί ▪ Άλλοι σχετικοί φορείς / οργανισμοί 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Φορείς διαχείρισης άλλων Πάρκων της Αττικής ▪ Δημόσιοι φορείς ▪ Οργανισμοί ποδηλασίας ▪ Οργανισμοί σχετικοί με τη Βιώσιμη και μικρο - κινητικότητα ▪ Αθλητικοί οργανισμοί ▪ Εκπρόσωποι ΑμεΑ ▪ Φορείς γειτονικών οργανισμών / εγκαταστάσεων ▪ Άλλοι σχετικοί φορείς / οργανισμοί

Συμμετοχικός Σχεδιασμός & Εργαστήρια Διαβούλευσης

Σύντομη περιγραφή του αντικειμένου των Εργαστηρίων

Εισαγωγική Ενότητα: Εμπειρίες & Διδάγματα άλλων πάρκων

Ημερομηνία 03/04/2023

Αντικείμενο:

Στα πλαίσια μιας αρχικής συζήτησης και εισαγωγής στο Εργαστήριο 1 «Ταυτότητα & Λειτουργία του Πάρκου», θα λάβει χώρα σύντομη παρουσίαση από φορείς άλλων Πάρκων που λειτουργούν εντός Αττικής αναφορικά με την έως τώρα εμπειρία τους και μαθήματα / διδάγματα που μπορούν να εξαχθούν από αυτήν.

Ενδεικτικές ενότητες:

- **Καθοριστικοί παράγοντες επιτυχίας**
- **Βασικά ζητήματα & δυσκολίες στην διαχείριση των Πάρκων και πως διευθετήθηκαν στην πορεία του χρόνου**
- **Θέματα δομής διακυβέρνησης, ιδιοκτησίας και λειτουργικών ζητημάτων**

Εργαστήριο 1: Ταυτότητα & Λειτουργία του Πάρκου

Αντικείμενο:

Το **Εργαστήριο Διαβούλευσης «Ταυτότητα και Λειτουργία του Πάρκου»** αποσκοπεί τόσο στην παρουσίαση της τρέχουσας ταυτότητας και των χαρακτηριστικών του πάρκου όσο και στην ώθηση των ενδιαφερομένων στην παροχή εισηγήσεων σχετικά με τον περαιτέρω εμπλουτισμό του υφιστάμενου σχεδίου. Η συζήτηση θα εστιάσει σε συγκεκριμένες θεματικές υπο-ενότητες, κάποιες εκ των οποίων αναδείχθηκαν από τις αρχές και αξίες του Νέου Ευρωπαϊκού Bauhaus. Μέσα από αυτή τη συμμετοχική διαδικασία, το Εργαστήριο Διαβούλευσης αποσκοπεί στη δημιουργία ενός κοινού οράματος για την ανάπλαση του Φαληρικού Όρμου και τη δημιουργία του Μητροπολιτικού Πάρκου, καθώς και της μελλοντικής εξέλιξης αυτού.

Εργαστήριο 2: Περιβάλλον & Διαμόρφωση Τοπίου

Ημερομηνία 04/04/2023

Αντικείμενο:

Κατά τη διάρκεια του **Εργαστηρίου Διαβούλευσης «Περιβάλλον & Διαμόρφωση Τοπίου»** θα πραγματοποιηθεί συζήτηση με ειδικούς και ενδιαφερόμενους σχετικά με τον περιβαλλοντικό χαρακτήρα και τη διαμόρφωση τοπίου του Πάρκου. Το Εργαστήριο θα ξεκινήσει με παρουσίαση των σχετικών χαρακτηριστικών του πάρκου, θα ακολουθήσει ανασκόπηση των κύριων προτάσεων ανά περιοχή ανάπτυξης σύμφωνα με το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB) και θα ολοκληρωθεί με συζήτηση και προτάσεις για επιπρόσθετα στοιχεία και ενέργειες που θα μπορούσαν να ενδυναμώσουν τη σχεδίαση, σε ευθυγράμμιση με την ταυτότητα του Πάρκου και τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενδεικτικές θεματικές ενότητες γύρω από τις οποίες θα αναπτυχθεί η συζήτηση αποτελούν η ενεργειακή απόδοση, η βιοποικιλότητα, η βλάστηση κ.α..

Εργαστήριο 3: Προσβασιμότητα, Κινητικότητα & Βατότητα

Ημερομηνία 05/04/2023

Αντικείμενο:

Ο σκοπός του **Εργαστηρίου Διαβούλευσης «Προσβασιμότητα, Κινητικότητα & Βατότητα»** είναι η κατανόηση του τρέχοντος σχεδιασμού του πάρκου και η αναγνώριση πιθανών συμπληρωματικών εισηγήσεων σύμφωνα με τις αξίες του Νέου Ευρωπαϊκού Bauhaus. Το Εργαστήριο θα ξεκινήσει με την παρουσίαση των χαρακτηριστικών του πάρκου σχετικά με τις προαναφερθείσες υπο-ενότητες, θα ακολουθήσει ανασκόπηση των κύριων προτάσεων ανά περιοχή ανάπτυξης σύμφωνα με το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus (NEB) και θα ολοκληρωθεί με συζήτηση και προτάσεις για επιπρόσθετα στοιχεία και ενέργειες.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Υποδομές Μεταφορών,
Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη
Με τη συγχρηματοδότηση
της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ 2021 - 2027

Kantor

Kantor Management Consultants is a European strategic, innovative, hands-on consultancy, committed to providing top-notch and bespoke advisory services. We address complex client problems in major sectors of the economy. Kantor effectively transfers global knowledge and expertise, to address local needs.